

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Za Wiarę i Ojczyznę!

Wydanie II

„Gazeta Grudziądzka“ wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I. (Pomorze), II. Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica), III. (Wielkopolska i Śląsk) wraz z bezpłatnymi dodatkami: „Gospodarz i Osadnik“, „Robotnik“, „Dobra Gospodyni“, „Śmiech“, „Przyjaciel Młodzieży Gość Świąteczny“ i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnieniem do domu 3,89 zł., miesięcz. 1,30 zł

w Wolnem Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgji 36 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol. w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danji 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara meryk. — Ogłoszenie drobne z słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Na sobotę, 21-go grudnia 1935 r.

Po Kongresie

Ruch ludowy rwie coraz to potężniejszą falą, zataczając coraz to szersze i szersze kręgi, oraz oczyszczając się od elementów, które z tym ruchem nie były organicznie, mocno zespolone. Nic dziwnego więc, że potężnieniem ruchu ludowego interesuje się bardzo mocno nie tylko społeczeństwo polskie, czynniki państwowe, ale i zagranicą. Świadectwem tego wielkiego zainteresowania się ruchem ludowym są właśnie masy artykułów, które pojawiły się po ostatnim Kongresie Stronnictwa Ludowego w prasie krajowej, jakoteż i zagranicznej, oraz konfiskaty rezolucyj i artykułów, omawiających Kongres.

I jeżeli do Kongresu, odbytego w lipcu br., można było mówić, że pomimo całkowitego i ścisłego zespolenia dołów ludowych w jeden silny i zwarty prąd, góra t. j. we władzach Stronnictwa Ludowego istniały jeszcze rozbieżności, istniał jeszcze podział według dawnej przynależności do trzech odrębnych odłamów ruchu ludowego, o tyle po Kongresie lipcowym, po odejściu tych, którzy swój mandat poselski czy senatorski utożsamiali z ruchem ludowym zarówno wśród dołów jak i wśród góry, wśród władz i działaczy ludowych istnieje już całkowite zespolenie, zuniifikowanie wszelkich różnic, dzielących poprzednio trzy odłamy ruchu ludowego. Ostatni Kongres grudniowy był najwymowniejszym tego dowodem: uchwały wszystkie zapadały jednogłośnie, wyboru władz dokonano również jednogłośnie.

Zważywszy, że przed Kongresem stały zadania do rozstrzygnięcia bardzo poważne, zadania natury gospodarczej, politycznej, społecznej, organizacyjnej itd., i że w dyskusjach nad poszczególnymi zagadnieniami pojawiały się zdania i głosy, znacznie różniące się od siebie, to trzeba stwierdzić, że ta jednogłośność uchwał świadczy o głębokim zrozumieniu ważności i konieczności utrzymania jednolitości ruchu ludowego.

W tej zgodnej i poważnej atmosferze powziął Kongres szereg ważnych bardzo uchwał, które otwierają nowy okres nie tylko w dziejach ruchu ludowego, ale także w stosunkach wewnętrznych państwa. Zmiana statutu organizacyjnego unifikuje ostatecznie ruch ludowy i jego formy organizacyjne, zmiany programowe dostosowują wytyczne ruchu ludowego do ciągle zmieniających się form życia, rezolucje uchwalone wskazują wytyczne na najbliższą przyszłość w dziedzinie gospodar-

stwej, stosunków wewnętrznych, polityki zagranicznej i stosunku naszego do sąsiadów, w dziedzinie oświatowej itd.

Zostały więc nakreślone przez Kongres nowe drogi rozwojowe: organizacyjne i ideowe ruchu lu-

dowego. I nie ulega wątpliwości, że, dając tak zgodnie i jednomyślnie, jak zgodnie i jednomyślnie nakreślano na Kongresie nowe drogi Stronnictwu Ludowemu, Lud polski doczeka się zwycięstwa.

Gł.

Przeciwko propozycjom paryskim

Ustalone w Paryżu przez premiera rządu francuskiego Laval'a i angielskiego ministra spraw zagranicznych Hoare propozycje, mające służyć za podstawę przy rokowaniach pokojowych włosko-abisyńskich, wywołały nie tylko wśród innych narodów silny głos protestu, ale nawet i wśród społeczeństwa francuskiego i angielskiego.

Jak to już pisaliśmy, tekst tych propozycji został już oficjalnie zakomunikowany i Włochom i Abisynji. Cesarz Abisynji odrzucił już te niesłychane wprost propozycje i zażądał dla rozpatrzenia spraw wojny włosko-abisyńskiej zwołania plenarnego posiedzenia Ligi Narodów. Mussolini projekt francusko-angielski przyjął.

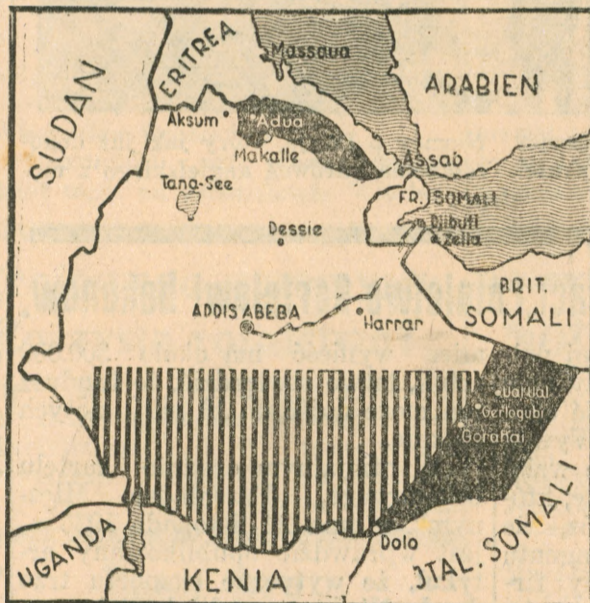
Tymczasem w społeczeństwach angielskim i francuskim wznosi się fala opozycyjna, przeciwko propozycjom rozbioru Abisynji i

zrobienia z połowy prawie Abisynji podarunku dla Mussoliniego. Ugrupowania parlamentarne w Anglii wnoszą wnioski do parlamentu, potępiające projekt francusko-angielski. Jeden z wniosków np. mówi, że porozumienie, oparte na tego rodzaju zasadach, byłoby zdradą Ligi Narodów i aktem przynoszącym ujmę narodowi angielskiemu.

Pozatem spodziewane jest również złożenie wniosku przez Partję pracy, która zapewne postawi wniosek odmówienia rządowi zaufania.

To samo jest i we Francji, gdzie stronnictwa lewicowe ostro występują przeciwko szefowi rządu Lavalowi z powodu niefortunnych propozycji pokojowych.

Mówi się o tem, że propozycje pokojowe Laval'a i Hoarego spowodują dymisje tych obydwu mężów stanu.

Mapka Abisynji na której czarnym kolorem oznaczone są tereny zajęte obecnie przez wojska włoskie, i które w myśl propozycji francusko-angielskich miałyby przypaść na stałe Włochom, tereny zaś oznaczone kreskami przyznane miałyby być Włochom z prawem eksploatowania bogactw mineralnych i lasów oraz prawem kolonizacji gospodarczej.

Pociąg runął do rzeki

We wtorek, o godz. 5.30 rano, na stacji Krzeszowice koło Krakowa runął do rzeki Krzesówka pospieszny pociąg towarowy, prowadzony przez maszynistę Jana Holmę.

Ażby przepuścić spóźniony pociąg osobowy z Trzebini, dyżurny

Pudek skierował na stacji Krzeszowice pociąg towarowy na ślepy tor dając mu sygnał „Stój“. Maszynista pociągu towarowego sygnału nie zauważył, w rezultacie czego pociąg, jadąc z szybkością 45 km na godzinę, przebił zapórę i wpadł do rzeki.

Śmierć na miejscu ponieśli manipulant pociągu Kwiatkowski i dwaj konwojenci nieustalonego nazwiska. Maszynista pociągu, Jan Hołma i palacz Bolesław Szidlak zostali ciężko ranni. Lekkie rany odnieśli: kierownik pociągu Augustyn Fuchs, prywatny konwojent Jan Kunas i kolejarz Józef Zajaz.

Sejm obraduje nad amnestją

W sobotę ub. obradowała komisja prawnicza sejmu nad projektem amnestji. Do projektu tego wprowadzono tylko niewielkie poprawki. Wnioski o rozszerzenie amnestji i na emigrantów politycznych zostały odrzucone. Projekt amnestji został przyjęty, po wprowadzeniu nieznacznych poprawek, według brzmienia przedłożonego przez min. sprawiedliwości.

We wtorek obradował znowu pełny sejm. Projekt amnestji sejm przyjął tak, jak uchwaliła komisja prawnicza sejmu.

Porażka Włochów

Jak podaje komunikat włoski o sytuacji na froncie abisyńskim, znaczne siły nieprzyjacielskie, obliczane na 3000 wojowników, zaatakowały włoskie wojska wywiadowcze nad rzeką Takazze koło brodu Mai Tinket. Po zacieklej walce wojska włoskie wycofały się ku przełęczy Dem Bedżina.

Inne oddziały abisyńskie wtargnęły do prowincji Szire, przyczem ludność tubylcza złożyła im akt uległości.

Według wiadomości, pochodzących ze źródeł francuskich, wojska włoskie podjęły nową ofensywę na froncie ogadeńskim. Poprzedzana przez eskadrę samolotów piechota przy poparciu czołgów i samochodów pancernych zaatakowała linie abisyńskie, położone o 65 km na południe-wschód od Sassabaneh.

Wywiązały się gwałtowne walki, których rezultaty są jeszcze nieznane.

Źródła abisyńskie donoszą, że 13 włoskich samochodów pancernych uległo zniszczeniu lub dostało się do niewoli.

Kilkuset somalisów pod wodzą fitaurari Szfra, którzy dotychczas walczyli po stronie włoskiej, przeszli na stronę Abisynji.

CHOLERA W DESSIE.

Według otrzymanych doniesień z Addis Abeby w Dessie miała wybuchnąć epidemia cholery. Zanotowano kilkanaście wypadków śmiertelnych. Ze źródeł urzędowych korespondenci angielscy nie zdołali uzyskać potwierdzenia tej wiadomości.

Obszarnicza twierdza

Istnieją w Polsce t. zw. Związki Izb i Organizacji Rolniczych, który skupia w sobie wszystkie organizacje rolnicze, a więc Izby Rolnicze, organizacje ogólnorolnicze, rolnicze organizacje zawodowe i spółdzielczość rolniczą. Instytucja Związku Izb i Organizacji Rolniczych powstała w okresie pomajowym, a więc w czasie, kiedy wielkie obszarnictwo ze wszech sił dążyło do opanowania całkowitego organizacyj rolniczych i przez to do narzucania takiej polityki rolnej, jaka im obszarnikom, i ich interesom była potrzebna. I trzeba przyznać, że celu, do którego dążyli, dzięki sprzyjającym im warunkom i okolicznościom dopięli.

W ten sposób Związek Izb i Organizacji Rolniczych stał się twierdzą wielkiej własności ziemskiej, bronioną wszelkimi siłami przez obszarników przed drobnym rolnictwem. Zanim jednak sięgnęli obszarnicy po wpływy w najwyższej instancji organizacyj rolniczych, zagarnęli pod swe wpływy i wszelkie wpływy w poszczególnych organizacjach rolniczych. Tak więc spowodowali połączenie rzekomo w imię interesów rolnictwa na terenie b. Kongresówki, obszarniczej organizacji rolniczej Centralnego Towarzystwa Rolniczego z organizacją drobnego rolnictwa. Tow. Kółek Rolniczych. Po tym połączeniu nazwaną nową organizacją Centr. Towarzystwem Organizacyj i Kółek Rolniczych, zaś w Zarządzie, rzecz jasna, wpływy obszarnicze zostały utrwalone.

Nie więc dziwnego, że przeciwko podobnym praktykom obszarniczym buntuje się dół rolniczy, no boć pomimo tego, że Związek Izb i Organizacji Roln. R. P. utrzymywany jest z funduszy samorządu gospodarczego i państwa, wysokie władze tej organizacji nie biorą pod uwagę postulatów drobnego rolnictwa, a rządzą według potrzeb interesów obszarnictwa.

Dnia 5 listopada odbyło się posiedzenie Rady Związku Izb i Organizacji Rolniczych, na którym dokonano wyborów Zarządu Związku, składającego się z 23 osób. No i oczywiście do Zarządu Związku wybrano samych niemal obszarników. Takie stanowisko Związku nie mogło być utrzymane, wobec czego pod naciskiem czynników miarodajnych zwołano powtórnie

Radę na 30 listopada, celem dokonania nowych wyborów.

Na zebraniu Rady w dniu 30 listopada miano dokonać wyboru z pośród wysuniętych przez organizacje kandydatów. Wśród nich było 9 przedstawicieli drobnego rolnictwa. Tymczasem część obecnych, w liczbie 21 na 104 głosujących, oświadczyła, że nie weźmie udziału w wyborach, ponieważ Zarząd Związku w nowoobranym składzie „nie odpowiada interesom wsi“. Oświadczenie to zostało złożone, zanim cały Zarząd był wybrany.

Pomimo tego dokonano wyboru

Zarządu, przyczem niezależne drobne rolnictwo uzyskało cobywła swoją reprezentację w zarządzie, jednak większość zarządu to ziemianie i rolnicy, którzy są stronnikami sanacyjnego obszarnictwa. Po dokonaniu tych wyborów przedstawiciel Centr. Tow. Org. i Kółek Rolniczych złożył w imieniu pewnej grupy delegatów oświadczenie, z którego wynika, iż nie uważa, aby nowy Zarząd w dostatecznym stopniu reprezentował drobne rolnictwo, wobec czego grupa ta będzie dążyć do wytworzenia poza Związkiem innej reprezentacji rolnictwa.

Dalsza obniżka cen

W wyniku porozumienia zawartego między ministrem przemysłu i handlu i przedstawicielami poszczególnych karteli przemysłowych, w najbliższej przyszłości nastąpi zniżka cen stali o 20 procent. Około 20 grudnia br. ogłoszony będzie również nowy cennik drutu i gwoździ. Obniżka cen drutu i gwoździ ma wynosić przeciętnie 10 procent.

Jak słychać, i monopol solny nosi się z zamiarem obniżki cen na sól jadalną kamienną i warzoną. Sól ta kosztuje obecnie 36 gr. za kilo. Wysokość obniżki nie jest jeszcze ustalona. — Ceny pozostałych gatunków soli pozostaną bez zmiany.

Rezolucje uchwalone na Kongresie Stron. Lud. w dniu 8 grudnia 1935 r. w Warszawie

Ze względów zrozumiałych dalszego ciągu rezolucyj, uchwalonych na Kongresie Stronnictwa Ludowego, w dosłownym brzmieniu podać nie możemy. Rezolucje w sprawach zagranicznych i rezolucje oświatowe podajemy przeto w skróceniu.

REZOLUCJE W SPRAWACH ZAGRANICZNYCH.

Kongres S. L. potępia jeknajostrzej wojnę włosko-abisyńską nie tylko dlatego, że wojna jest przestępstwem przeciwko cywiliza-

cji, ale i dlatego, że jest to ze strony Mussoliniego zwykły napad w poszukiwaniu łupów. Kongres bowiem stwierdza, że wojny takie są nieuniknionym następstwem, dążących do odwrócenia uwagi ciemnego narodu od katastrofalnego położenia wewnętrznego kraju.

Pokój powszechny może być zapewniony jedynie na drodze zorganizowanej wzajemnej pomocy przeciwko napaści. Powinny być stosowane najsurowsze środki odbierające napastnikom możliwość zamierzonych celów.

W dalszym ciągu rezolucja określa stanowisko Stronnictwa Ludowego w stosunku do naszej polityki zagranicznej wogóle, a wobec Francji i Czechosłowacji w szczególności. O stosunkach z Niemcami rezolucja mówi:

Stosunki nasze z Niemcami chcielibyśmy widzieć uregulowane przez uwzględnienie wzajemnych potrzeb i korzyści i pod tym względem mamy jak najlepsze chęci. — Ustosunkowanie się Polski do Niemiec powinno być praktycznie takie same, jak Niemiec do Polski, na zasadzie równości, bez żadnych z naszej strony nieusprawiedliwionych ustępstw, czy to w dziedzinie politycznej, czy gospodarczej jak np. Sprawa Gdańska itp. Na manifestacje przyjaźni przyjdzie czas wówczas, kiedy bez zastrzeżeń dążyć będziemy wspólnie do zorganizowania bezpieczeństwa w Europie i kiedy Niemcy otwarcie i ostentacyjnie zrzekną się swoich pretensyj do naszych ziem zachodnich.

Dobre sąsiedzkie stosunki chcielibyśmy utrzymać z Sowietami. Nie wtrącając się do ich wewnętrznego położenia i przeciwstawiając się jaknajostrzej wtrącaniu się w nasze sprawy, wypowiadamy się energicznie przeciwko jakimkolwiek próbom koalicji antysowieckiej, co byłoby początkiem nowej straszliwej zawieruchy wojennej.

REZOLUCJE OŚWIATOWE.

Kongres Stronnictwa Ludowego oświadcza w imieniu zainteresowanych mas chłopskich, iż podejmie wytrwałą walkę:

1) o zapewnienie dostępu do szkoły wszystkim dzieciom w wieku szkolnym, których dziś przeszło milion jest pozbawionych nauki,

2) o zniesienie opłat w szkołach średnich i wyższych, oraz przywilejów, stosowanych przy przyjmowaniu do tych szkół;

3) o ułatwienie dzieciom wybitnie zdolnym nauki przez sprawiedliwy rozdział stypendjów.

Dla ułatwienia rozbudowy izb szkolnych, Kongres domaga się wydawania na ten cel drzewa z lasów państwowych lub przejętych przez państwo od zalegających z podatkami obszarników

4) zmiany ustroju szkolnictwa, ułatwiającego kształcenie się młodzieży wiejskiej w szkołach średnich, wyższych i zawodowych;

5) przywrócenia autonomii szkołom wyższym.

Most nad cieśniną Masned, łączący Niemcy z Danją, który jak już donosiliśmy, zniszczony został na skutek zderzenia parowca angielskiego z mostem.

Echa udaremnionego zamachu w Estonji

Dopiero teraz nadechodzą z Estonji szczegóły zamachu stanu, jaki został przygotowany przez sfery, dążące do wprowadzenia dyktatury. Jak wykazało śledztwo, spiskowcy zamierzali nie tylko aresztować członków rządu oraz przeprowadzić rewizję w mieszkaniach szeregu wyższych urzędników i osób ze sfery rządowych, lecz rozważana była nawet możliwość pozbawienia życia prezydenta państwa Paetsa oraz gen. Laidonera.

Wkońcu jednak zdecydowano zatrzymać ich w charakterze zakładników. Śledztwo wykazało dalej istnienie projektu objęcia władzy przez specjalny komitet narodowy, złożony z 16 osób, m. in. gen. Larka, adw. Sirka oraz plk. Seymana, którzy zamierzali objąć władzę z prawami dyktatorskimi.

10 milj. zł. haraczu płaci rolnictwo kartelowi bekonow.

W myśl umowy handlowej polsko-niemieckiej wywóz trzody chlewnej do Niemiec ma wynieść około 300.000 sztuk rocznie. Wywóz trzody chlewnej do Niemiec wziął w swoje ręce kartel bekonowy, który tak skoncentrował wywóz, że prawie cały przydział kontyngentu wywozu obdarzył tylko trzy firmy. Rzecz oczywista, że firmy te, posiadając coś w rodzaju monopolu wywozowego trzody chlewnej do Niemiec, robią na tem świetne interesy.

Dość wspomnieć, że od każdego kilograma bitej trzody pobiera się na rzecz t.zw. „funduszu eksportowego“ i kosztów manipulacyjnych — 33 gr., a od każdego kilograma żyweca — 29 gr. Biorąc pod uwagę że wywóz trzody chlewnej do Nie-

miec wynieść ma około 300.000 sztuk, łatwo stwierdzić, że fundusz ten może dojść do 10 milj. złotych rocznie.

W oficjalnym organie kartelu bekonowego, „Przeglądzie Miesnym“, z dnia 22 listopada 1935 r., jest wprawdzie opublikowany artykuł, że wytyczne eksportu trzody do Niemiec ustalił kartel z samorządem rolniczym, tj. z Izobami, lecz skoro uwzględni się, że uzgodnienie to dokonywało się przypuszczalnie za pośrednictwem Związku Izb i Organizacji Rolniczych, który znów pozostaje w niemałej zależności od Związku Bekonowego, to nie będzie dziwnym, że kartelowi zostawiono zupełnie swobodną rękę w nakładaniu haraczu na wywożony towar.

Uporządkowanie długów za nawozy sztuczne

Wielu rolników zwłaszcza drobnych posiada zadłużenie za nawozy sztuczne, nabyte na kredyt w okresie od grudnia 1931 r. — 15 maja 1932. Weksle i zobowiązania wykupił Skarb Państwa w 1934 r. od fabryk tych nawozów względnie Państw. Banku Rolnego. Ogólna suma tych wykupionych zobowiązań wynosi 1.724.744,52 zł, z której utworzono t. zw. Fundusz Operacyjny, administrowany przez Państw. Bank Rolny. Dotychczas zadłużenie rolników w tym Funduszu nie było uregulowane żadnymi specjalnymi przepisami.

Obecnie Centralne Biuro do Spraw Finansowo-Rolnych ogłosiło i podało do wiadomości swoich oddziałów i Urzędów Rozjemczych zarządzenie Pana Ministra Skarbu z dnia 4 lipca 1935 roku, w którym Państw. Bank Rolny upoważniony został do rozłożenia tych długów na spłaty do lat pięciu.

Długi, o których mowa, zostały podzielone na trzy grupy, zależnie od ich wysokości. I tak długi do zł 50 — ulegają spłacie w ciągu lat 2, przyczem w pierwszym roku rolnik musi zapłacić 40%, a w drugim 60% sumy dłużnej. Dla długów od 50—200 zł przewidziano 3-letni okres spłaty, które będą wynosić: w pierwszym roku 30%, w drugim 30% i w trzecim 40% ogólnej sumy. Spłatę długów ponad 200 zł rozłożono na lat pięć, a mianowicie: w pierwszym roku płaci się 15%, w drugim 15%, w trzecim 20%, w czwartym 25% i w piątym 25%.

Niezależnie jednak od tego podziału zarządzenie to przewiduje, że w pewnych wypadkach Państw. Bank Rolny może według swego uznania rozłożyć na spłatę do lat pięciu również i należność nie przekraczającą 50 i 200 złotych.

Jeżeliby jednak rolnik chciał spłacić cały taki dług w ciągu pierwszego roku, to Państw. Bank Rolny ma prawo udzielić mu bonifikaty, skreślając do 30% sumy dłużnej, czyli, że rolnik zapłaci tylko 70% swego długu. Postanowienie to dotyczy każdego długu, objętego Funduszem Gwarancyjnym, niezależnie od tego, czy kredytu udzieliła prywatna firma, czy fabryka państwowa, czy też Bank Rolny. Jest to pierwszy sposób uporządkowania tych długów, który musi być zastosowany wtedy, gdy pośrednio od Zjednoczonych Fabryk Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie lub dla tych zakładów podpisał swe zobowiązanie.

Jeżeli rolnik otrzymał kredyt w prywatnej firmie lub spółdzielni, albo też nabył nawozy w fabryce prywatnej, jak „TESP“, Polski Związek Azotowy, lub Związku Koksowni w Polsce — służy im prawo albo skorzystania z

wymianionego rozporządzenia Min. Skarbu, albo prawo zwrócenia się do Urzędu Rozjemczego o rozłożenie długu na spłatę do lat 14. Jeżeli Urząd Rozjemczy wyda orzeczenie na zasadzie rozporządzenia październikowego o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, wówczas Bank Rolny zastosuje się do takiego orzeczenia tak samo, jak zastosuje się do już wydanych w tej sprawie orzeczeń Urzędów Rozjemczych.

Pokazuje się zatem, że decydujące znaczenie w tym wypadku dla rolnictwa ma moment — kto im udzielił kredytu przed dniem 1 lipca 1932 r., gdyż zakres praw i obowiązków tego pierwszego wierzyciela przechodzi w całości na każdego późniejszego nabywcę weksla, czy innego zobowiązania. W zależności od tego, do jakiej kategorii należał pierwszy wierzyciel różnorodnie mogą być uporządkowane te długi.

Nowe przepisy o mundurach w organizacjach

Ogłoszone zostało rozporządzenie wykonawcze min. spraw wewnętrznych do dekretu Prezydenta z dn. 2. X. br. o odznakach i mundurach.

Stosownie do tego rozporządzenia pozwolenie na odznaki i mundury organizacyjne wydaje wojewodowie, a jeśli działalność organizacji przekracza obszar jednego województwa, pozwolenia wydaje minister spraw wewnętrznych. Organizacje starające się o pozwolenie powinny złożyć odpowiednie podanie, przytaczając powody i cele, dla których pragną ustanowić odznaki lub mundury.

Na niektóre rodzaje odznak i mун-

durów pozwolenie nie może być wogóle wydane. Należą tu przede wszystkim odznaki i mundury podobne do mundurów wojska i marynarki oraz do strojów i odznak duchownych i członków zakonów wyznań uznanych przez państwo.

Zgodnie z postanowieniami tego rozporządzenia używanie po dniu 31 bm. odznak i mundurów istniejących obecnie będzie zabronione, o ile organizacje nie uzyskają na to zezwolenia. Za interesowane więc organizacje powinny uprzedzić o tem swych członków dla uniknięcia kar i konfiskaty nielegalnie używanych odznak.

Spieszcie z wysyłką pieniędzy

za abonament na nowy kwartał tj. I-szy kwartał 1936 roku

Nasz książkowy Kalendarz Marjański

otrzymają wszyscy kwartalni abonenci w miesiącu styczniu 1936 roku.

Kalendarz Marjański i w nadchodzącym roku będzie tak samo piękny jak i w latach poprzednich. Dodamy także do kalendarza kolorowy obraz z podobizną zmarłego Założyciela i Wydawcy „Gazety Grudziądzkiej“ śp. Wiktora Kulerskiego.

„Gazetę Grudziądzką“ można zapisać u listonoszy lub zamówić w naszej administracji.

Zbrodniarze zamordowali policjanta

We Włocławku dokonano bestjałskiej zbrodni, której ofiarą padł st. posterunkowy służby śledczej 50-letni Mieczysław Ochmański.

Ochmański z całą bezwzględnością tępił męty na przedmieściu Włocław-

ka t. zw. Kokoszko, dzielnicy zamieszkiwanej przez element przestępczy.

Od pewnego czasu policjant otrzymywał pogróżki, nadsyłane przez osoby ze świata przestępczego. Groźby te wykonano w bestjałski sposób, gdyż żywcem ukamieniowano dzielnego policjanta.

Czy na pomocy dla Krajowego przemysłu maszyn rolniczych skorzysta rolnictwo?

Wobec ciężkiego położenia gospodarczego rolnictwa, którego jednym z następstw jest poważne rolniczych, w położeniu podobnym zmniejszenie siły nabywczej sfer znalazł się również krajowy przemysł maszyn rolniczych.

W związku z tem czynniki miarodajne noszą się podobno z zamiarem podwyższenia stawek celnych dla maszyn rolniczych, przywożonych z zagranicy. W ten sposób przemysł krajowy uwolniłby się do pewnego stopnia od konkurencji zagranicznej, mogąc następnie liczyć na wyższą zbytu swoich wyrobów. Powstaje tu jednak pewne zastrzeżenie, a mianowicie, by przemysł, pozbywszy się konkurencji zagranicznej, nie podniósł ce-

ny maszyn pochodzenia krajowego, a następnie, by się wogóle „odkartelizował“. W przeciwnym wypadku rolnictwo po starym stronić będzie od zakupu maszyn.

Zgon brata marsz. Piłsudskiego

W poniedziałek zmarł w Warszawie śp. Adam Piłsudski, młodszemu brat marszałka Piłsudskiego. Zmarły urodził się w 1869 r. Ostatnio zajmował stanowisko wiceprezydenta m. Wilna, w ostatnich zaś wyborach wybrany został senatorem. Zwłoki zmarłego przewiezione zostaną do Wilna, gdzie złożone zostaną na cmentarzu w Roscie.

Im bardziej uświadomiona

jest masa ludowa

tym większy wywiera wpływ na losy narodu i państwa. Jak mówi przysłowie: „Oświata Ludu dokona cuda“. Tę oświatę nabywa się w szkołach na kursach, czytając pożyteczne książki i dobre gazety. I jeżeli wielu bardzo ludzi nie stać w dzisiejszych ciężkich czasach na kupno dobrej książki, to już na zaabonowanie dobrej gazety, jaką jest najstarsze ludowe pismo „Gazeta Grudziądzka“, stać jest chyba każdego „Gazeta Grudziądzka“ bowiem kosztuje niewiele, a przynosi zawsze wszystkie wiadomości ze świata i kraju, omawia szeroko sprawy gospodarcze, polityczne, społeczne itd., jednym sowem pisze o wszystkim.

Pamiętajcie więc zaabonować „Gazetę Grudziądzką“ na najbliższy okres nowego roku. Pamiętajcie również i zachęcać innych do zaabonowania sobie „Gazety Grudziądzkiej“.

W ub. niedzielę nad ranem Ochmański wracając z nocnej służby natknął się w dzielnicy Kokoszka na 9-ciu pijanych mężczyzn, którzy zachowywali się hałaśliwie. Policjant zwrócił awanturnikom uwagę, a wówczas jeden z pijanych awanturników chwycił Ochmańskiego za głowę i obezwładnił. Wtedy pozostali chwycili kamienie i zaczęli bić policjanta. Ochmański zwałił się na ziemię, a wówczas bandyci zaczęli się znęcać nad nim w bestjałski sposób, kopiąc go i rzucając w niego ciężkimi głazami.

Kiedy policjant stracił przytomność, jeden ze zbrodniarzy zabrał mu rewolwer, z którego wystrzelił trzykrotnie do leżącego bez przytomności, a inny opryszek zadał cios Ochmańskiemu nożem sprężynowym w czoło.

Ponieważ policjant dawał jeszcze oznaki życia, napastnicy zaczęli trącać nogami leżącego w kałużę krwi i nieprzytomnego już człowieka.

Po dokonaniu bestjałskiej zbrodni mordercy wstąpili do pobliskiej herbaciarni, gdzie umyli ręce, a następnie udali się do swych domów.

Strasznie zmasakrowane zwłoki Ochmańskiego znaleźli dopiero rano przechodnie. Zaalarmowano policję, która aresztowała zwyrodniałych morderców. Aresztowani po dłuższym badaniu przyznali się do udziału w zbrodni. Osadzono ich w więzieniu.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 18-go grudnia 1935 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszenvica	18,75—19,25	16,00—16,25	17,00—17,50	16,50—16,75
Zyto	12,25—12,50	11,75—12,00	13,00—13,25	12,00—12,25
Jęczmień	13,50—13,75	13,00—13,50	13,50—13,75	13,00—13,50
Jęczmień brow.	16,25—17,00	14,25—15,25	15,00—15,75	15,00—15,50
Owies	13,75—14,25	13,75—14,25	13,50—14,00	13,75—14,25
Mąka pszen. 65%	24,00—26,00	24,50—25,00	—	—
Mąka żytnia 55%	19,00—20,00	17,25—18,00	19,50—21,50	16,50—17,50
Otręby pszenne	9,50—10,00	9,50—10,00	9,00—9,25	9,50—10,00
Otręby żytnie	8,25—8,75	9,25—9,75	8,75—9,00	9,00—9,50
Rzepak	42,00—42,50	41,00—42,00	40,50—41,50	40,00—42,00
Groch polny	20,00—22,00	25,00—27,00	25,00—27,00	21,00—23,00
Kuchy rzepak.	13,50—14,00	13,50—13,75	13,50—14,00	13,25—14,00
Kuchy lniane	15,50—16,00	16,50—16,75	16,25—16,75	16,50—17,00
Ziemniaki jad.	4,50—4,75	3,75—4,50	4,50—5,00	4,00—4,50
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna	—	2,40—2,70	—	—
Słoma prasow.	—	2,95—3,20	—	—
Siano luźne	—	5,75—6,25	7,50—8,00	—
Siano prasow.	—	6,25—6,75	—	—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 25,18; Praga 29,18; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 10,62
Wartość dolara, : 5,31. — Wartość gramu złota: 5,92

Katastrofalne powodzie

W północnej i środkowej Grecji wydarzyła się straszliwa katastrofa powodziowa. Według doniesień powódź zaczyna przybierać niezwykle rozmiary. 1500 domów zawaliło się dotychczas na zalanych terenach, zaś 6000 domów musiano ewakuować. Liczba pozabawionych dachu sięga 50.000 osób.

Rząd rozpoczął natychmiast akcję ratunkową. Panuje obawa, że wielka liczba mieszkańców utonie. Mówi się już o 300 ofiarach w ludziach.

Podobnie wielka powódź nawiedziła i południową Serbję, wyrządzając katastrofalne spustoszenia.

Jedną z dzielnic Skoplje, zbudowaną po wojnie, zamieniła się w wielkie jezioro. Zatopienie tej dzielnicy nastąpiło w nocy, budząc wśród mieszkańców straszliwą panikę. W ciągu nocy woda podniosła się tak szybko, że zalała nie tylko sutereny, ale i mieszkania par-

terowe. Zmobilizowano natychmiast wojsko, które na samocłodach ciężarowych i pontonach ewakuowało mieszkańców z zagrożonych domów.

Ofiary w ludziach, wywołane przez powódź, sięgają tysięcy, dokładna cyfra nie jest jednak znana ze względu na brak połączeń z niektórymi okolicami.

Krwawa wendetta rodzinna

Na placu boju pozostało 25 zabitych i rannych

Z Ankary donoszą o niecodziennym wypadku wendetty rodzinnej w pewnej wiosce w pobliżu Diabekir w południowej Anatolji, ofiarą której padło 14 zabitych i 12 ciężko rannych. Pewien młody człowiek zastrzelił podczas sporu innego mieszkańca wioski. Rodzina zabitego udała się tłumnie przed dom mordercy, który w międzyczasie także ze swej strony zmobilizował całą swą rodzinę. Wywiązała się zacięta walka, przyczem po obu stronach użyto broni palnej. Wreszcie doszło do krwawej walki

wręcz, przyczem walczący posługiwali się rewolwerami, nożami, siekierami i drągami. W tym momencie nadeszła policja, która z wielkim trudem zdołała zapobiec dalszej walce. Mimo to na placu boju pozostało 14 zabitych, 12 ciężko rannych. 20 osób, wśród nich kilka kobiet i dzieci, które uczestniczyły w bitwie rodzinnej, aresztowano. (ATE.)

Nowy dyrektor naczelny Banku Gospodarstwa Krajowego

Rada Nadzorcza Banku Gospodarstwa Krajowego na swym ostatnim posiedzeniu powołała na stanowisko dyrektora naczelnego Banku Gosp. Krajowego dr. Leona Barysza.

Straszny wybuch w fabryce niemieckiej

W pewnej fabryce brązu w Norymberdze w Niemczech nastąpił straszny wybuch. Kilka gmachów fabrycznych leży w gruzach. Walące się ściany przytłoczyły trzech ludzi, z których dwóch zostało zabitych, a trzeci jest ciężko ranny.

Niezwykły wniosek zasądzonego

Do prokuratury sądu okręgowego w Warszawie wpłynęło przed tygodniem niezwykle oryginalne podanie skazanego w procesie karnym o zabójstwo, Aleksandra Woickiego.

Aleksander Woicki wiosną r. 1934 zastrzelił w domoku w ogrodzie Salskim swą siostrzenicę Marię Łobodowską, która zdradzała objawy nieule-

czalnej choroby umysłowej. Woicki tłumaczył się początkowo, iż przestępstwo to popełnił powodowany litością. Sąd jednakże nie uznał wypadku t. zw. zabójstwa z litości i skazał Woickiego za zabójstwo w uniesieniu na 2 lata więzienia. Wyrok ten utrzymany został przez sąd apelacyjny w mocy.

W tym stanie rzeczy skazaniec oświadczył, iż zrzeka się prawa wystąpienia do Sądu Najwyższego ze skargą kasacyjną i sam złożył prośbę do urzędu prokuratorskiego, by wykonanie prawomocnego już wyroku sądowego zostało przyspieszone. Woicki tłumaczył się, że chce natychmiast odpokutować za swoją winę. Niezwykłym życzeniu skazanego stało się zadość.

Akta sprawy przekazane zostały prokuratorowi więziennemu do natychmiastowego wykonania i Woicki osadzony został w więzieniu mokotowskim w b. tygodniu.

Biurokracja nasza zużywa masy papieru

Według sprawozdań i obliczeń opublikowanych w czasopiśmie „Polityka Gospodarcza” mieszkańiec Polski spożył w roku 1934 w przecięciu statystycznym 5,17 kg żelaza walcowanego, 410 gramów skór podeszwy, 1,7 przędzy bawełnianej, 700 gr przędzy wełnianej, 2,98 kg nafty, 4,82 kg mięsa wołowego, 1,25 kg mięsa cielęcego, pół kilograma spirytusu, 900 gramów mydła, a papieru — cztery i ćwierć kilogramów.

Badając przyczynę tego zdumiewającego zjawiska, obliczyliśmy (na podstawie Małego Rocznika Statystycznego), że nie może nią być czytelność czasopism, gdyż na głowę ludności wy pada rocznie konsumpcja tylko pięciu numerów dzienników i czasopism periodycznych, ani nakład książek, ani ożywiona korespondencja, gdyż na nią zużywa głowa ludności tylko 33 gramy papieru, ani zapotrzebowanie szkół ani papier do pokowania, gdyż do tego używa się u nas przedewszystkiem, już wyżej uwzględnionego, papieru gazetowego. Na podstawie powyższych danych można doliczyć się do konsumpcji mniej więcej 1,25 kg papieru na głowę. Ale na jakie cele zużywa się pozostałe 3 kg.?

Oto również z zestawień i obliczeń statystycznych wynika, że owe 3 kg papieru przypadające przeciętnie na każdego mieszkańca zużywa rozbudowana nadmiernie nasza biurokracja.

Huk motorów nad minaretami

Angielskie miotacze bomb nad cytadelą Kairu, która w swych murach angielski i egipski garnizon mieści. Na dalszym planie minarety, świątyni

Walka z rekinami

Władze australskie zorganizowały ostatnio wielką wyprawę przeciw rekinom, grasującym około wybrzeży portowych i wzdłuż plaż, miejscowości kąpielowych. W wyprawie biorą udział łodzie motorowe, żaglówki, statki wielorybnicze oraz hydroplany.

Wyprawa ta została zorganizowana dlatego, że daty statystyczne za ostatnie lata wykazują, że pastwą rekinów padło wiele ofiar ludzkich. Od roku 1922 do 1931 rekiny pożarły 22 osoby. Stada rekinów na jesieni przybrały na sile.

Śmierć w płomieniach

Z Moskwy donoszą: W jednym z osiedli w pobliżu Irkucka spłonął dwupiętrowy dom, 9 osób poniosło śmierć w płomieniach. (ATE).

Ustupujący minister wsadził swego następcę do „paki”

W dniach ostatnich w Hiszpanji doszło do zmiany rządu. I nie byłoby w tem nic dziwnego, ani wesołego, gdyby nie pewien zabawny wypadek, jaki się wydarzył przy zmianie gabinetu. Oto ustępujący minister wojny Gil Robles na krótko przed ustąpieniem swoim skazał na miesiąc odwachu swego następcę gen. Molera. Zgodnie z tem rozporządzeniem gen. Molera zamknięto na odwachu. Dopiero premier nowego rządu nakazał zwolnić gen. Molera z odwa-

chu i wezwał go do Madrytu dla objęcia urzędowania.

Wyspa Tonga w potokach lawy

Na wyspach Tonga na Pacyfi-ku wydarzyły się potężne wybuchy wulkanu. Działalna wulkaniczne poprzedziło dwadzieścia wstrząsów podziemnych, którym towarzyszyły potężne burze i oberwania się chmur. Rzeka lawy długości trzy i pół kilometra wlewa się do morza

Generał Weygand przestrzega naród francuski

Były głównodowodzący generał Weygand wygłosił w sobotę przemówienie, w którym poddał ostrej krytyce system nauczania we Francji. Generał podkreślił, że państwo płaci miliony franków nauczycielom, którzy propagują teorię pacyfistyczne i podważają system obrony narodowej. Poza tem poziom szkolnictwa powszechnego jest bardzo niski. 30 procent rekrutów nie umie wcale czytać i pisać, lub też posiada niezwykle nikłe wiadomości. Jest to dowodem, że poziom nauczycieli szkół powszechnych jest bardzo niski, lub też program nauczania nieodpowiedni. Stan ten musi ulec poprawie, a młodzież winna być wychowywana w duchu miłości ojczyzny i poczucia obowiązku. (ATE).

Rozpowszechniajcie

„Gazetę Grudziądzką”

Wiadomości bieżące

Sobota, 21 grudnia 1935 r.

Sobota: Tomasz ap.
Wschód słońca: 7.43; zachód 15.25
Niedziela: Zenona m.
Wschód słońca: 7.43; zachód 15.25
Poniedziałek: Wiktorji p.
Wschód słońca: 7.44; zachód 15.26

— Przy zatruciu, wywołanem zepsutymi potrawami, jak również alkoholem, zastosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** jest cennym środkiem pomocniczym. Zalecana przez lekarzy.

★ **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 8 stron. Zarazem dodajemy bezpłatny dodatek „**PRZYJACIEL MŁODZIEŻY**”.

Województwa centralne

SKAZANIE MORDERCY.

Sąd okręgowy w Lublinie rozpatrywał sprawę morderstwa Józefa Drozda w kolonii Józefów pow. Puławy, którego znaleziono martwego na polu z 30 ranami. Okazało się, że zabójstwo dokonał niej. Jan Stachyra z zemsty za to, że Drozd podobno podpalił mu kiedyś stodołę. Stachyra strzelił do Drozda z zasadki, a umierającego zawłókł na pole i dobił go uderzeniami palki. Sąd skazał bestjałskiego mordercę na 3 lata więzienia.

TRAGEDJA NARZECZONYCH.

W godzinach rannych w kawiarence przy ul. Sienkiewicza w Sosnowcu pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru 24-letni Kazimierz Zarzycki. W liście pozostawionym na stoliku, przy którym siedział zawiadomia policję, że przed kilku godzinami zastrzelił na polach koło Szopienie niejaką Kazimierę Podsiadłównę i dlatego sam popelnia samobójstwo.

Policja udała się na wskazane miejsce, gdzie znalazła zwłoki zastrzelonej. Ustalono, że zamordowana była narzeczoną Zarzyckiego, lecz narzeczeństwo to ukrywał Zarzycki przed rodzicami i znajomymi.

SMIERTELNA BÓJKA.

We wsi Koryków, pod Błoniem, wywiązała się bójka na tle nieporozumień pomiędzy mieszkańcami Korykowa a mieszkańcami pobliskiej wsi Zazdrość. W bójce posługiwano się kłonicami, wyrwanymi z płotu sztachetami i nożami. Na miejsce przybyła policja. Waleczcy rozbiegli się, pozostawiając ciężko rannych Michała Rozbija i Michała Kociszewskiego (Koryków).

W stanie bardzo ciężkim przewieziono ich do szpitala w Żyrardowie, gdzie Rozbija po kilku godzinach zmarł. Policja aresztowała niej. Aleksandra Piechorowskiego, mieszkańca wsi Zazdrość. Reszta uczestników bójki ukrywa się.

STARCIE POLICJI Z BANDYTA.

Patrol policyjny złożony z trzech funkcjonariuszy P. P. we wsi Paszki Duże w powiecie radzyńskim, natknął się na poszukiwanego bandytę, Franciszka Kozaka. Pomiedzy bandytą, a policjantami wywiązała się strzelanina, w czasie której Kozak został ranny. Pościg trwa.

FATALNA POMYLKA.

We wsi Radawiec pow. lubelskiego Stanisław Zydek przechodząc przez wieś spotkał Kazimierza i Władysława Wileczków, którzy oświecili go latarkami. Zydek sądząc, że ma do czynienia z bandytami, strzelił z rewolweru, raniąc ciężko w brzuch W. Wileczkę, którego przewieziono do szpitala. Zydek aresztowano.

PODARKI GWIAZKOWE

gdy są wykonane własnoręcznie, tem większy posiadają urok. Można to powiedzieć również o ciastach wypiekanych w domu, gdyż dobrze udane i smaczne mogą się przyczynić do podniesienia nastroju świątecznego. Doświadzone panie domu używają w tym celu Dr. Oetkda proszku do pieczenia „Backin“, gdyż mają wtedy pewność, że wszystko się uda i wiedzą, że ciastka i ciasteczka pieczone według recepty Oetkera niedrogo kosztują, a świetnie smakują i dobrze służą zdrowiu.

Małopolska.

POŚCIG ZA BANDYTA.

W pościgu za bandytą Franciszkiem Kozakiem, oddział policji z Lublina w sile 10 ludzi, osaczył we wsi Amelin ukrytego bandytę na strychu domu Piotra Książka.

W domu tym znajduje się również szkoła. Wezwano nauczycielkę do wyprowadzenia dzieci, poczem rozpoczęto z bandytą pertraktacje o złożenie broni i poddanie się. Policja wrzuciła do wnętrza granat gazowy. Bandyta wystrzałem z rewolweru w usta pozbawił się życia. Przy zabitym znaleziono 2 rewolwery i kilkanaście naboji. Stwierdzono, że Kozak dnia poprzedniego postrzelony został przez policję w nogę. Właściciela domu Piotra Książka aresztowano.

*od 35 lat w służbie dziecka
a z każdym rokiem doskonalszy* **Puder Bebe Szafranowa**

Bestjałska zbrodnia bandytów

W nocy z niedzieli na opiedziątek do mieszkania gospodarza Antoniego Rawskiego we wsi Czeląg, koło Rawy Mazowieckiej, wtargnęło 2-ech zamaskowanych bandytów. Napastnicy, steroryzowawszy domowników rewolwerami, powiązali ich, a następnie splondrowali mieszkanie i popakowali do przyniesionych ze sobą worków bieliznę pościelową, garderobę i drobne przedmioty. W jednym z sienników znaleźli oszczędności Rawskiego w sumie 45.000 zł.

W czasie rabunku napastnicy zdjęli z twarzy chustki. Bojąc się,

ZAJŚCIE ANTYŻYDOWSKIE WE LWOWIE.

W dniach ostatnich w rozmaitych punktach Lwowa wydarzyły się znowu zajścia antyżydowskie, tak, że w kilkunastu wypadkach musiało interwenjować pogotowie ratunkowe.

W związku z zajściami aresztowała policja 12 studentów. Po godz. 14-tej za panował w mieście spokój.

W czasie protestacyjnego wiecu robotników narodowości polskiej, ukraińskiej i żydowskiej, przeciw zajściom antyżydowskim, wtargnęła na salę złożona z kilkudziesięciu osób bojówka endecka, która pobila następnie kilkunastu przechodniów żydów. Kilku bojówkarzy aresztowała policja, a demonstrantów rozpedzono.

Przeciwko bólowi

Aspirina, wyrabiana teraz w Polsce. Znaczkę „Bayer” w postaci krzyża na opakowaniach i tabletkach daje gwarancję czystości preparatu.

ASPIRINA

Do nabycia we wszystkich aptekach.
Cena za 6 tabl. obecnie już tylko Zł. 0.90, za 20 tabl. Zł. 2.25

Wielkie zjazdy ludowe w Małopolsce

W dniu 1 grudnia w szeregu powiatów w Małopolsce odbyło się znowu wiele zebrań wielkich Stron Ludowego, na których to zebraniach uchwalono jednomyślnie następujące rezolucje:

Zgromadzeni w dniu 1 grudnia 1935 roku obywatele Rzeczypospolitej, a przynależni do Stronnictwa Ludowego, w poczuciu odpowie-

dzialności, jaka ciąży na wszystkich za stan rzeczy w kraju — domagają się:

1. Ogłoszenia amnestji i przywrócenia praw obywatelskich skażącemu brzeskim z prezesem Wincentym Witosem na czele.

Zgromadzeni domagają się również zniesienia Berezny Kartuskiej.

2. Rozwiązania ciał samorządowych i ponownego ich zorganizowania według woli ludności, ujawnionej w wyborach, bez nacisku administracji i policji.

3. Rozwiązania Sejmu i Senatu, a wybrania nowych ciał parlamentarnych na podstawie ordynacji wyborczej, dopuszczającej reprezentację według woli obywateli.

4. Zniesienia karteli oraz podjęcia reform gospodarczych, któreby przywróciły opłacalność produkcji rolnej.

Rezolucje te, adresowane do Rządu w Warszawie — specjalne wybrane delegacje na zjazdach przedkładały w starostwach. Z wielu zjazdów wysyłano telegramy do P. Prezydenta Rzplitej i p. premiera Kościłkowskiego.

Zjazdy ludowe odbyły się w następujących miejscowościach: w Limanowej przy udziale około 7000 osób. Do Nowego Targu przybyli ludowcy z 67 kół ludowych; w Brzesku z udziałem około 2000 osób; w Babicach pow. chrzanowskiego z udziałem ludowców z całego powiatu; w Nowym Sączu pod rezolucjami zebrano 1428 podpisów, zaś na sali było ponad 2500 osób; w Jasle zgromadziło się na zebraniu ponad 1000 osób; w Przeworsku było na sali około 2500 ludowców z legitymacjami; w Gorlicach, w Suchodole pow. krośnieńskiego, w Tarnobrzegu zjazdy były bardzo wielkie, a nastroje wśród ludowców wyśmienite.

CENY BYDŁA

I NIEROGACIZNY.

Lublin, 17. 12. Notowania giełdy mięsnej w Lublinie z dnia 16. grudnia. Płacono za 100 kg żywej wagi loco Lublin: buhaje młode mięsiste 38 zł; krowy mięsiste 35—40 zł; odrojone tłuste wszelkiego wieku 40—45 zł; bydło chude 22—28 zł; cielęta odżywione 53—60 zł; mięsiste 55—65 zł; słabo odżywione 50—55 zł; świnię stoninową od 150 kg wzwyż: a) 80—92 zł; b) od 130—150 kg 70—80 zł; mięsne od 110 kg wzwyż a) 70—84 zł; b) poniżej 110 kg 60—70 zł; bekony 64 do 67 zł.

Podaż nierogaczyny dostateczna, tendencja spokojna, podaż cieląt niedostateczna, tendencja utrzy-

CHORE NERKI

to zepsute filtry organizmu

Zielta Magistra Wolskiego ze znak ochr. „Urosa”, zawierające rzadką roślinę indyjską *Orthosiphon* o własnościach moczopędnych i dezynfekcyjnych, pobudzają nerki do prawidłowego działania. Stosują się przy cierpieniach nerek, miedniczek nerkowych, pęcherza i wszelkich dolegliwościach dróg moczowych. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. Wytwórnia Warszawa, Zielta 11, m. 1.

Napad na agencję pocztową

Przed dwoma dniami w godzinach popołudniowych wtargnęło do agencji pocztowej w Kozach, pow. Biała, dwóch osobników, uzbrojonych w rewolwery, którzy po steroryzowaniu obecnych tam urzędnika, urzędniczki i listonosza, spląd-

drowali całe biuro, a następnie kieszonki obecnych, lecz pieniędzy nie znaleźli. Po tym rabunku sprawcy zbiegli. Zawiadomiona natychmiast telefonicznie o zuchwałym napadzie policja wszczęła dochodzenie.

Kresy Wschodnie.

SPŁONAŁ DACH SZKOŁY POWSZECHNEJ.

We wsi Kruszyńcu pow. lubomelskiego w woj. wołyńskim spalił się dom, w którym mieściła się szkoła powszechna.

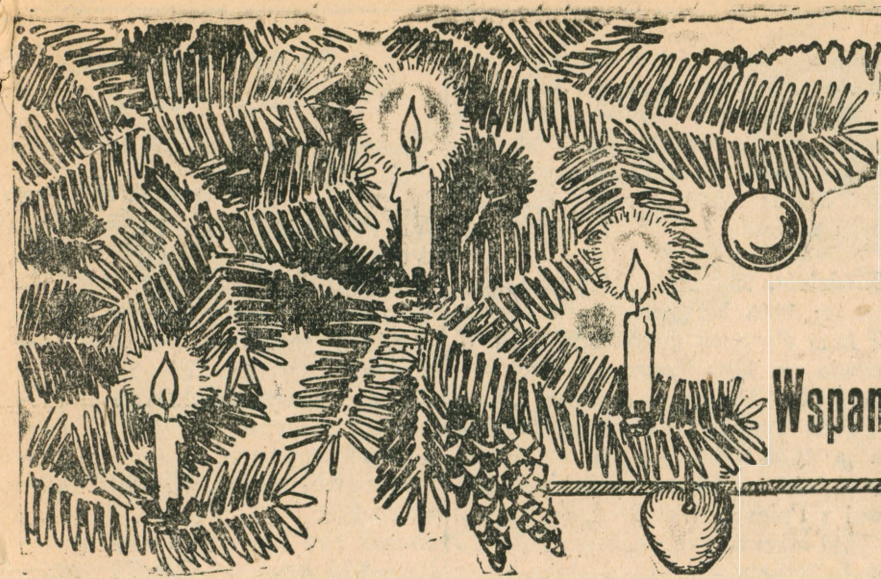
ARESZTOWANIE URZĘDNIKA UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ.

Z polecenia władz sądowych w Dubnie na Wołyniu został osadzony w więzieniu buchalter dubieńskiej Ubezpieczalni Społecznej Herman Kannenberg, pod zarzutem defraudacyj dokonywanych na szkodę ubezpieczalni.

KONFERENCJA GRANICZNA.

Na punkcie granicznym w Turmantach odbyła się polsko-lotewska konferencja graniczna, w której udział wzięli z ramienia władz polskich starosta powiatu brasławskiego, przedstawiciel władz wojewódzkich i oficerowie K. O. P'u, ze strony zaś Lotwy, naczelnik powiatu Illuksztaskiego, plk. Pupkis, w towarzystwie oficerów lotewskiej straży granicznej.

Na konferencji uregulowano szereg spraw granicznych, m. in. sprawę ruchu osobowego, wyjazd sezonowych robotników rolnych na Lotwę itp.

Pomiędzy

podarkami gwiazdkowymi,
nie powinno zabraknąć książki.

Wspaniałe podarki dla dzieci, młodzieży i starszych.

Książki powieściowe

	Zł.		Zł.
Edgar Wallace. Człowiek który kupił Londyn	4,00	Meisnerówna. Lawina (prawo do szczęścia)	3,00
Eleon. Glyn. Małżeństwo z kaprysu	3,50	Tarnowski. Przybłęda	2,00
Marczyński. Przygoda w Biaritz	2,50	Zarzycka. Dziakuska	1,95
Eleonora Glyn. Miłość Braterska	3,50	Jan Reytan. Kto winien?	6,00
Lindsey. Małżeństwo koleżeńskie	4,00	Baronowa Orczy. Marivosa	7,00
Wotowski. Niebezpieczna kochanka	2,00	Furmanów. Czerwony dowódca	2,00
Wotowski. Salon Baronowej Wiery	1,00	Romains. Ludzie dobrej woli	1,20
Eleonora Glyn. Bogini nocy	3,50	Kisch. Chiny bez maski	3,00
Brochwicz. X 3. Tajemnica expressu Warszawa-Berlin	1,00	Wotowski. Złoto i krew	1,00
J. Courths Mahler. Rozjaśnione mroki	6,00	Rebreanu. Las wisielców	1,00
J. Courths Mahler. Perły	6,00	Dumas. Kobieta o aksamitnym naszyjniku	0,40
J. Courths Mohler. Zagadka w jej życiu	6,00	Brunowski. A działo się to w Szwajcarii	2,00
Madrus. Takie sobie dziewczątka	4,00	Jolsohn. Jak tańczyć?	3,00
Maciejowski. Katastrofa małżeńska	1,00	Alfredo Segre. Dom handlowy	7,00
Madrus. W piekle zazdrości	4,00	Abram Lewis	6,00
Maciejowski. To jeszcze nie wszystko	1,00	Nowakowski. Rubikon	3,50
Mauriac. Koniec nocy	6,00	Marczyński. Jutro	1,40
Wotowski. Człowiek który zapomniał swego nazwiska	2,50	Leblanc. Cudowny kamień	3,00
Eleon. Glyn. Kochanek Gwiniwery	4,50	Arhens. Przyjaciel z przypadku	1,00
Słozkin. Miłość nad morzem	0,40	" Kaboklerska miłość	3,00
Regler. Zagłębienie w ogniu	3,00	Sewer. Dla ziemi świętej	4,00
Maxwell. Mrs. Thompson	0,90	" Wiosna	5,60
Gąsiorowski. Szwoleżerowie Gwardji	7,00	Szelburg-Zarembina. Chusta św. Weroniki	5,00
Sinclair. Sylwia	6,00	Hichler. Śmiertelna tęsknota	6,60
Delarue-Madrus. Niedoświadczona	4,00	Mniszkówna. Trędowata (2 tomy)	8,00
Parrot. Adiu	1,00	Henryk Sieńkiewicz. Krzyżacy (4 T.)	4,80
Mniszek. Trędowata (wyd. tańsze)	3,00	" Pan Wołodyjowski	6,00
		" Quo Vadis	7,60
		" Ogniem i mieczem	12,60
		" Potop (3 Tomy)	

Książki bajki w kolorowej oprawie dla małych dzieci

	Zł.		Zł.
Bieroński. W słoneczne miesiące. 120 stron	1,00	Bohuszewiczówna. Przygody Państwa Milusińskich. 125 stron	1,00
Zieliński. Cudenko. 102 stron	1,50	Grimm. Bajki	1,00
Kwecińska. Nowe przygody. 105 str.	1,50	Grabowska. Serdeczna spółka. 119 stron	1,50
Korotyńska. Baśnie z 1001 nocy. 176 stron	2,75	Bieroński. Mały Zuch. 100 stron	1,00
Korotyńska. Bajki Ezopa. 134 stron	1,00	Radosne i smutne	1,50
Krzemieńska. Przygody Gąpcia. 79 stron	1,50	Swirszczyńska. O żabkach, koledziach i świątecznych pierniczkach	1,50
Platek Zyberkowa. Niezapominajka. 87 stron	1,50	Grimm. Bajki dla naszych dzieci. 75 stron	0,50
Hr. De Segur. Strapienia Zosi 232 str.	2,00	Swift. Podróż Guliwera. 91 stron	1,00
Rościszewski. Świat bajek. 157 str.	2,00	Jan Mur. Kubuś i Halusia. 105 str.	2,00
Bończka. Najpiękniejsze bajki. 79 str.	1,00	Or-Ot. Baśnie Polskie. Baśń o czarodzieju Twardowskim	4,00
Zalęwska. W krainie czarów. 158 str.	2,00	Czajkowski. Baśń o żelaznym wilku i pięknym królewiczu. 47 stron	3,50
Cudowne baśnie. 155 stron	2,00	Wybór bajek Andersena. 76 stron	1,00
Świat i dzieci. 160 stron	2,00	Elementarz obrazkowy A. B. C. 79 stron	0,50
Bajki i powiastki. 158 stron	2,00	Rieff. Zaczarowane kruki 96 stron	0,70
Orwicz. Piękne powiastki dla grzesznych dzieci. 112 stron	1,00		
Izdebska. Nowe opowiadania dziadunia. 77 stron	1,00		
Sieńczakówna. Na kajaku i na narciach. 87 stron	1,50		
Marja Kari. Mieczek, Mieczek zły człowieczek. 111 stron	1,50		
Bajki japońskie. 64 stron	1,80		
Or-Ot. O Jasiu Sowizdrzale 47 str.	2,50		
Gromm. 10 najpiękniejszych bajek. 70 stron	1,50		
Historja o dwunastu Królewiczach. 46 stron	0,50		
Wischerówna. Książę Bolko i Kasia Sierotka. 152 strony	1,50		
O Rysiu myszce i żabkach	1,00		
Kuliczowska. Słowo małego harcerza. 118 stron	1,50		

Książki dla dorastających pańienek

	Zł.
Korotyńska. Jadwisia. 187 stron	2,00
Duninówna. Koleżanki. 117 stron	1,50
Zuzanna Coolidge. Co Kasia robiła. 106 stron	3,00
Zuzanna Coolidge. Co Kasia robiła w szkole. 99 stron	1,50
Perrault. Kłopoty Heluni. 85 stron	1,00
Pasini. Co mi opowiedział człowieczek z porcelany. 147 stron	1,50
De Martignac. Nierozłączne 240 str.	4,00
Marja Buyno-Arctowa. Fifinka 140 str.	4,00
Montgomery. Ana na Uniwersytecie 300 stron	4,00
Habberton. Wesole figlarki. 134 str.	2,00
Deotyna Panienska z okienka 301 str.	4,50
Czarska. Pamiętik Lilki. 138 stron	4,20
Montgomery. Emilka ze srebrnego	

Książki w kolorowej oprawie dla młodzieży (chłopców)

	Zł.		Zł.
Dromlewiczowa. Chłopiec z ulicy 98 stron	0,70	Kędziński. Czarnoksiężnik Twardowski. 80 stron	5,20
Marryat. Dzieci puszczy. 109 stron	1,00	Doyle. Świat w letargu. 140 stron	2,50
Bohuszewicz. Rozbójnik morski. 128 stron	1,00	Gama. Szlachetny indjanin. 46 stron	0,50
Gawicz. Skarby kamienistej pustyni. 154 stron	1,50	Daniel De Foe. Robinson Kruzoe 119 stron	1,00
Grabowska. Serdeczna spółka 199 str.	1,50	Maciejowski. Zdrajcy. 204 stron	3,50
Lori. Podróż na mars. 108 stron	1,00	Montgomery. Dolina Tęczy. 285 str.	4,00
Jeż. Uskoki. 205 stron	2,50	Przyborowski. Zdobycie Sandomierza. 188 stron	4,00
Themerson. Jacuś w zaczarowanym mieście. 88 stron	0,70	Grajnert. Bitwa pod Grunwaldem. 76 stron	0,50
Juljus Verne. Wyspa błędząca. 128 stron	1,00	Bagdanowicz. Błękitna Pantera 75 str.	2,00
Kutz. W podziemiach Warszawy. 216 stron	4,00	Zurakowska. Fetysz. 142 stron	2,75
Kutz. Tajemnice Arsenalu. 196 str.	1,50	Czarska. Gniazdo książąt dzawacha. 218 stron	4,90
Przyborowski. Szwedzi w Warszawie 273 stron	2,00	Winawerowa. Przygody Sindbada podróżnika morskiego	0,50
Przyborowski. Rycerz bez skazy. 225 stron	4,00	Orsza. Na ziemi Polskiej przed wielu laty. 108 stron	2,00
Duninówna. Styczniowy wieczór. 108 stron	0,70	Garlicka. Dzielnym wywiadowcą i rozbójnikiem morskim. 43 stron	0,50
Liebe. Opowiadanie z ślanek górnych (2 tomy)	1,40	Moszyńska. Jak Józef został dzielnym zuchem. 131 stron	3,00
Dickens. Życie i przygody Marcina Chuzzlewit. 123 stron	0,70	Gąsiorowski. Huragan (powieść historyczna). 530 stron	4,00
Piasecka. Przygody Wojtaszka (3 T.)	2,10	Dygasiński. Beldonek. 147 stron	6,00
Kraszewski. Grześ z Sanoka. 78 str.	2,00	Buraczewska. Djabełski statek. 149 stron	2,40
Marja Konopnicka. Wiosna i dzieci 61 stron	1,80	Arhens. Synowie dżungli 219 str.	2,00
Olechowski. Cnota żołnierska. 110 stron	1,50	Bobińska. O szczęśliwym chłopcu. 245 stron	5,00
Gillowa. Dwaj mistrze. 92 stron	1,50	Czeska. Dwaj Rymaszowie. 250 str.	5,00
Winawer. Przygody podróżnika morskigo. 70 stron	0,50	Verne. Walka północy z południem. 281 stron	4,00
Bohuszewiczowa. Szlachetne serce i Michalko cygan. 46 stron	0,50	Iljin. Słońce na stole. 82 strony	1,50
Kończyc. Bracia. 128 stron	0,70	Rogala. O morzu i srebrnym ptaszku 83 strony	1,50
Iljin. Która godzina? 138 stron	1,50	Dromlewiczowa. Chcę zostać lotnikiem. 76 stron	3,00
Woyszyn-Zylińska. Tajemniczy zamek. 70 stron	1,50	Verne. Z ziemi na księżyc w 97 godzin i 20 minut. 280 stron	4,00

Opowiadania i historie

Każdy egzemplarz w cenie 30 groszy

Ciekawe opowiadania ze świata pozagrobowego (ze zdarzeń prawdziwych).	U stóp Królowej (historja o królowej która pokutowała całe życie).
Róża z Tannenburgu (opowiadanie historyczne).	Szybkonogi jelen.
Koszyk kwiatów (powieść katolicka).	Pań Twardowski (sławny mistrz czarnoksiężnik).
Historja o dwóch siostrach (zawistnych szczęściu młodszej siostry).	Historja o dwunastu królewiczach zaklepanych przez złą macochę w labędzie.
I koń by zapłakał (humoreski na tle współczesnym).	Duch królowej Bertie czyli figle chochlików.
Bolesław z wojen krzyżackich (dalszy ciąg życia Genowefy).	Hrabia parobkiem u Kmiecica (powieść wiejska).
Historja o pięknej Meluzynie (ciekawe opowiadanie o nadzwyczajnych przygodach jej dzieci).	Jak chłop diabła oszukał (o parobku w pickle i na ziemi).
Duch opiekuńczy (opowiadanie historyczne).	Zamurowana dziewczyna (powieść osnuta na tle aktów sądowych z bież. stulecia).
Michalek cygan (powiastka).	Szlachetność serca (powiastka).
Dzielny kapitan.	Żywoć świętego Franciszka z Asyżu.
Szlachetny Indjanin (opowiadanie z czasów walk z Indjanami).	Jaskina Beatusa (czyli krzywdę cierpieć niż wyrządzać).

Przesyłkę uskuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Poczтовым za pomocą przekazu rozrachunkowego. Do należności za książki doliczyć i przelać prosimy 25 groszy na porto.

Zakłady Graficzne i Wydawnicze Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu

Wszystkie powyższe książki nabyć można bezpośrednio w naszej Ekspozyturze Plac 23 Stycznia 4/6